T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018 / 160
KARAR NO : 2018 / 163
KARAR TR : 26.03.2018

ÖZET : İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü emrinde gerçekleştirme görevlisi olan davacının sebep olduğu ileri sürülen kamu zararını ödemesinin istenilmesine ilişkin işlemin, 657 sayılı Yasa 12 nci maddesi ile 5018 sayılı Yasa ve Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik hükümleri uyarınca gerçekleş-tirildiğinin saptanması karşısında davanın görüm ve çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN görevli olduğu hk.

K A R A R

Davacı : H.Ö.
Vekili : Av. M.D.
Davalı : Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Vekili : Av. N.Ş.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Şırnak İli, İdil Kaymakamlığı İlçe gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü emrinde gerçekleştirme görevlisi olarak görev yapan davacı tarafından, hakkında yürütülen soruşturma sonucunda 04.12.2014 tarihinde 46 ton kömür alımında 20.991 kg kömürünün İlçe Müdürlüğünde bulunmadığından kömür bedelinin ve olması gerekenden fazla tüketilen 3.213.43 litre benzin bedelinin Ö. F.S. ve davacıdan tazmin edilmesinin istenildiği İdil Kaymakamlığı Yazı İşleri Müdürlüğü tarafından, İdil İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne hitaben yazılan 16.11.2015 tarih ve E. 1797 sayılı işleminin iptaline ve davacı tarafından ödenen 11.594,39-TL'nin tazminine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

MARDİN İDARE MAHKEMESİ: 25.2.2016 gün ve E:2016/107, K:2016/658 sayı ile "2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde; idari işlemler hakkında, yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından iptal davası açılabileceği belirtilmiş, aynı Yasanın 14. maddesinde; dava dilekçeleri üzerine yapılacak ilk incelemede, idari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlemin dava konusu olup olmadığının inceleneceği. 15. maddesinin l/b bendinde ise, kesin ve yürütülmesi gereken nitelikte olmayan işleme karşı açılan davanın reddedileceği hükme bağlanmıştır.

İdare Hukukunda kamu gücünün, idare edilenler üzerinde, ayrıca bir başka işlemin varlığına gerek olmaksızın, doğrudan hukuki sonuçlar doğurmak suretiyle etki yaratan işlemler, icrai (yürütülmesi gerekli) işlemler; idari karar alma sürecinde başkaca bir aşamadan geçmesine gerek kalmayan, yani nihai nitelikte olan işlemler ise, kesin işlemler olarak tanımlanmaktadır.

24/12/2003 gün ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Kamu Zararı" başlıklı 71. maddesinde, "Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

a) İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,

b) Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,

c) Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması.

d) İş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,

e) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,

g) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması esas alınır.

(Değişik fikra: 22/12/2005-5436 S.K./10. mad) Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararı, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilir.

(Değişik fikra: 25/04/2007-5628 S.K./4.mad) Kamu zararının, bu zarara neden olan kamu görevlisinden veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden tahsiline ilişkin usûl ve esaslar. Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." hükmü kurala bağlanmıştır.

19.10.2006 tarih ve 26324 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe giren Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasında; kontrol, denetim veya inceleme sonucunda tespit edilen kamu zararı alacaklarının sorumlulara ve ilgililere tebliğ işlemlerine, 7 nci madde gereğince yapılacak değerlendirme işlemlerinin tamamlandığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde başlanacağı, tebliğde; borcun miktarı, sebebi, doğuş tarihi, faiz başlangıç tarihi, ödeme yeri, yedi günlük itiraz süresi, itiraz mercii belirtilerek, söz konusu tutarın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenmesinin isteneceği,

itirazın merkezde strateji geliştirme birimince, taşrada ise takibe yetkili birimin en üst yöneticisince on iş günü içerisinde sonuçlandırılacağı, itiraz ve itirazı değerlendirme süresinin bir aylık ödeme süresini etkilemeyeceği belirtilmiş, aynı maddenin (6) numaralı fikrasında ise; kamu zararı alacaklarının yapılan tebligata rağmen sorumlular ve/veya ilgililerce süresinde rızaen ödenmemesi halinde ilgili alacak takip dosyasının, sürenin bitiminden itibaren beş iş günü içerisinde, alacağın hükmen tahsili için, strateji geliştirme birimi veya taşradaki ilgili takip birimince kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimine gönderileceği hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, yine aynı Yönetmeliğin "Rızaen ve Sulh Yoluyla Tahsilat" şeklini düzenleyen 13 üncü maddesinin (1) numaralı fikrasında; kamu zararından doğan alacakların, sorumluları ve/veya ilgilileri tarafından rızaen veya ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde sulh yoluyla ödenebileceği. (2) numaralı fikrasında; oluştuğu tarih itibarıyla on altı yaşından büyükler için tespit edilen asgari ücretin bir aylık brüt tutarının yarısını geçmeyen alacakların, merkezde üst yöneticinin, taşrada ise idarenin en üst yöneticisinin izni ve sorumlunun ve/veya ilgilinin kabul etmesi koşuluyla, tebliğ tarihini izleyen aybaşından itibaren aylığından kesilerek rızaen tahsil edileceği, (3) numaralı fikrasında; bu tutarları aşan alacağın ödenmesinin ilgili mevzuat çerçevesinde sulh yolu ile sağlanması halinde, sulh işleminin kesinleştiği tarihi izleyen aybaşından itibaren sorumlunun ve/veya ilgilinin aylığından kesilerek tahsil edilebileceği öngörüldükten sonra, aynı Yönetmeliğin "İcra Yoluyla Tahsilat" başlıklı 15 inci maddesinin (1) numaralı fikrasında da; Sayıştay ve mahkeme ilamları ile hüküm altına alındığı halde sorumluları ve/veya ilgilileri tarafından rızaen ödenmeyen kamu zararından doğan alacakların, 2004 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edileceği düzenlemesine yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, Şırnak İli, İdil Kaymakamlığı İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü emrinde gerçekleştirme görevlisi olarak görev yapan davacı tarafından, hakkında yürütülen soruşturma sonucunda 04.12.2014 tarihinde 46 ton kömür alımında 20.991 kg kömürünün İlçe Müdürlüğünde bulunmadığından kömür bedelinin ve 3.213.43 litre fazla alındığı tespit edilen benzin bedelinin Ö. F.S. ve davacıdan tazmin edilmesinin istenildiği İdil Kaymakamlığı Yazı İşleri Müdürlüğü tarafından İdil İlçe Gıda. Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne hitaben yazılan 16.11.2015 tarih ve E. 1797 sayılı işleminin iptaline ve davacı tarafından ödenen 11,594,39-TL'nin tazminine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan davada, iptali istenilen 16.11.2015 tarih ve E. 1797 sayılı işlemin. İdil Kaymakamlığı Yazı İşleri Müdürlüğü tarafından, İdil İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne hitaben yazılan kurum içi yazışma niteliği taşıyan bir yazı olduğu, davacıya yönelik tesis edilmiş bir işlem olmadığı, bu minvalde iptali istenilen işlemin idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülebilir bir işlem olmadığı gibi, davacıdan tahsili istenilen miktara ilişkin olarak davacıya yönelik bir işlemin tesis edilmediği Mahkememizce yapılan ara karar gereği İdil İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından sunulan belgelerden anlaşılmakta olup, söz konusu miktarın işbu yazıyla davacıdan ödenmesinin istenildiği bir an için kabul edilse bile davacıdan talep edilen bedelin kamu zararından kaynaklanmasından bahisle davacıdan ödenmesi istendiği anlaşılmakla, istenilen bu ödemenin herhangi bir yaptırım niteliği taşımayan "rızaen" ödenmesi niteliğinde olduğu görülmektedir.

Bu durumda, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, kamu zararının ilgiliden tahsili için öncelikle kendisine tebligat yapılarak borcunu 1 ay içinde rızaen ödemesinin isteneceği, şayet ilgili borcunu rızaen ödemeyi kabul etmezse kamu zararının ilişkin olduğu alacak dosyasının, alacağın İcra İflas Kanunu hükümlerine göre tahsili için hukuk birimine gönderileceği ve bu birim tarafından da genel hükümlere göre tahsil için gereken işlemlere başlanacağı sonucuna varılmaktadır.

Bir başka ifade ile adına kamu zararı tespit edilen ilgiliden bu zararı rızaen ödemesi talep edildiğinde ilgilinin kamu zararını rızaen ödememesi durumunda, idarenin kamu gücünü kullanarak re'sen bu alacağı tahsil etme gibi bir yetkisi bulunmamakta, ancak özel hukuktan doğan bir alacağın tahsilinde olduğu gibi genel hükümlere göre alacağın tahsili için yasal mercilere başvurma yoluna gitmesi söz konusu olmaktadır.

Sonuç olarak, davacının iptalini istediği dava konusu işleminin; idari davaya konu olamayacak kurum içi bir iç yazışma niteliği olduğu görülmekle birlikte, işbu yazıyla davacıdan söz konusu miktarın ödenmesinin istenilmiş olması durumunda da, Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda davacının adına tespit edilen kamu zararını, "rızaen" ödemesi yönünde tesis edilen bir işlem olduğu, yine bu yönetmelik hükümleri uyarınca idareye kamu gücünü kullanarak re'sen bu alacağı tahsil etme yetkisi verilmediği, başka bir ifadeyle sözkonusu işlemin; kamu zararının ilgiliden rızaen tahsilinin sağlanması amacıyla tesis edilen ve icrailik niteliği taşımayan ve davacı hakkında icrai sonuç doğurmayan, hazırlık işlemi niteliğinde bir idari işlem olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Öte yandan, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ışığında, davacıya kamu zararının tahsili için öncelikle kendisine tebligat yapılarak borcunu 1 ay içinde rızaen ödemesinin istenileceği, şayet borcunu rızaen ödemeyi kabul etmezse kamu zararının ilişkin olduğu alacak dosyasının, alacağın İcra İflas Kanunu hükümlerine göre tahsili için hukuk birimine gönderileceği ve bu birim tarafından da genel hükümlere göre tahsiline başlanacağı yönelik bir işlemin tesis edilmemiş olmasının davayı etkilemeyeceği, bu konuda gerekli araştırmanın davacı tarafından ödeme yapılmadan önce yerine getirilmesi gerektiği de açıktır.

Diğer yandan, 11,594,39-TL'nin davalı idareden tazmine karar verilmesi istemine gelince;

Davacı tarafından ödenen 11,594,39-TL'nin haksız yere tahsil edildiğinden bahisle geri ödenmesinin istenilmesi konusunun yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda söz konusu miktarın rızaen ödenmiş olması karşısında tarafına geri ödenmesine karar verilmesinin Adli Yargı Mahkemelerinin görev alanına girdiği anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı Yasanın 15/1 -b maddesi uyarınca iptali istenilen işlem yönünden davanın incelenmeksizin reddine, (görevli yargı yerinde ayrı ve müstakil bir dava açılmakta serbest olmak üzere) 2577 sayılı Kanun'un 14/3-a ve 15/1-a maddeleri uyarınca tazminat istemi yönünden davanın görev yönünden reddine" karar vermiş, aleyhine kanun yoluna başvurulmayan karar 10/05/2016 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez benzer istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

İDİL ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 05.10.2017 gün ve E:2016/70, K:2017/327 sayı ile "Dava konusu

olayda davacı, kurum müfettişlerince hakkında tutulan tutanak nedeniyle kurum zararı olarak gösterilen 11.594,39-TL'yi haksız yere ödediğini ve bu tutarın kendisine iadesini talep ettiği, bu nedenle davalı kurum aleyhine mahkememizde maddi tazminat davası açtığı anlaşılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinde idari dava türleri sayılmıştır. Bu hükme göre, idari davalar; idari işlemler hakkında açılan iptal davaları, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ve kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalardan ibarettir.

İdari eylem ve işlemlerden dolayı zarar gören kişiler tarafından açılacak "tam yargı" davaları idari yargı yerinde görülür ve çözümlenir.

İdari eylem, kamu idare ve kurumlarının kamu görevine ilişkin, idare hukuku kural ve gereklerine göre yaptığı olumlu veya olumsuz davranış ve fiillerden ibarettir.

İdari işlem ise, idari kanunlara dayanılarak yapılan muamelelerdir.

İdarenin eylem ve işlemleri, onun kamu hukuku alanındaki kamu gücüne (kamu otoritesini) kullanarak, idare hukuku kural ve gerekleri uyarınca yaptığı faaliyetlerin, hukuki ve maddi hayattaki görünümleridir.

Dava konusu olayda, taraflar arasındaki ilişkinin özel hukuk hükümlerine tabi olmadığı, davacının talebinin kişisel hakka dayanmadığı, kurum müfettişlerince hakkında tutulan tutanaktan ötürü zarara uğradığını iddia ettiği, bu nedenle uyuşmazlıkta idari işlemden kaynaklanan bir ihtilaf söz konusu bulunmakla davanın adli yargıda değil, idari yargıda görülmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bu eylemlerden doğan zararların ödenmesi istekleri 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2-l/b maddesinde idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davasıdır ve bu davalara bakmaya idari yargı yeri görevlidir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü K.m.13/2 ye göre, görevli olmayan adli yargı mercilerine açılan tam yargı davasının görev yönünden reddi halinde sonradan idari yargı mercilerine açılacak davalarda birinci fıkrada öngörülen idareye başvurma şartı aranmaz. İdari eylemden hakkı ihlal edilmiş olan bir kimse idari yargı yerine, diğer yargı düzenlerinde dava açmış ise, bu davanın görev yönünden reddi gerekir" gerekçesiyle davanın HMK m.l4/l-b ve m.115/2 uyarınca Yargı Yolu Sebebiyle Dava Şartı Yokluğundan Reddine karar vermiş, istinaf edilmeyen kararın 02/12/2017 tarihinde kesinleşmesini müteakip davacı vekili dilekçe ile olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için dava dosyalarının Mahkememize gönderilmesini talep etmiş, her iki dava dosyası İdil Asliye Hukuk Mahkemesinin 16.02.2018 tarih ve 2016/70 esas sayılı üst yazısı gönderilmiş, Mahkememizde 01/03/2018 tarihinde kayıt altına alınmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 26.03.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Şırnak Valiliği oluru ile yürütülen soruşturma sonucu düzenlenen 06.06.2014 tarih ve 2014/16 sayılı ön inceleme raporuna istinaden ihdas edilen İdil Kaymakamlığı 16.11.2015 tarih ve E. 1797 sayılı işlem sebebiyle yapılan ödemenin iadesi istemiyle açılmıştır.

Dava dosyalarının incelenmesinden; Şırnak Valiliğiyle Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğüne gönderilen ihbar mektupları ve şikâyet dilekçeleri üzerine Şırnak Valiliğince görevlendirilen muhakkikler tarafından düzenlenen ön inceleme raporundaki bulgular ışığında 04.12.2014 tarihinde 46 ton kömür alımında 20.991 kg kömürünün İlçe Müdürlüğünde bulunmadığından kömür bedelinin ve 3.213.43 litre fazla alındığı tespit edilen benzin bedelinin Ö. F.S. ve İdil Kaymakamlığı İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü emrinde gerçekleştirme görevlisi olarak görev yapan davacıdan tazmin edilmesinin istenildiği, İdil Kaymakamlığının 16.11.2015 tarih ve E. 1797 sayılı işlemiyle davacıdan 11.594,39-TL' yi ödemesi istendiği, davacının söz konusu miktarı Hazineye yatırdıktan sonra işlemin iptali ve yatırdığı miktarın faizi ile birlikte iadesi için dava açtığı her iki yargı kolunda da görev nedeniyle davanın reddedildiği görülmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun

Kişisel sorumluluk ve zarar başlıklı 12. maddesi; " (Değişik: 12/5/1982 - 2670/5 md.) Devlet memurları, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendilerine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır.

Zararların ödettirilmesinde bu konudaki genel hükümler uygulanır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun;

Amaç başlıklı 1. Maddesi; "Bu Kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere, kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm mali işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve mali kontrolü düzenlemektir."

Kamu zararı başlıklı 71. Maddesi; "Kamu zararı, mevzuata aykırı karar, işlem, eylem veya ihmal sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

a) İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,

b) Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması…

g) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması, esas alınır.

Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararı, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilir…

Kamu zararının, bu zarara neden olan kamu görevlisinden veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden tahsiline ilişkin usûl ve esaslar, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir"

Zamanaşımı başlıklı 74. Maddesi; Kamu zararının meydana geldiği ve bu Kanunda belirtilen para cezalarının verilmesini gerektiren fiilin işlendiği yılı izleyen malî yılın başından başlamak üzere zamanaşımını kesen ve durduran genel hükümler saklı kalmak kaydıyla onuncu yılın sonuna kadar tespit ve tahsil edilemeyen kamu zararları ile para cezaları zamanaşımına uğrar

19/10/2006 tarih ve 26324 numaralı Resmi Gazete' de yayınlanan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin;

Tanımlar başlıklı 4. Maddesi; (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) İlgili: Kendisine yersiz veya fazla ödeme yapılan gerçek ve/veya tüzel kişi ya da kişileri…

c) Kamu zararı: Mevzuata aykırı karar, işlem, eylem veya ihmal sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıyla doğan zararı,

ç) Kanun: 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununu…

ğ) Sorumlu: Kamu zararının oluşmasına sebep olan kamu görevlisini…

İfade eder."

Kamu Zararının Belirlenmesi Başlıklı 6. Maddesi; (1) Kamu zararının belirlenmesinde;

a) Yapılan iş, alınan mal veya hizmet karşılığı olarak ilgili mevzuatında belirtilen ya da mevzuatında öngörülen karar, onay, sözleşme ve benzeri belgelerde belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,

b) İlgili mevzuatında öngörülen haller dışında, iş yaptırılmadan, mal veya hizmet alınmadan önce ödeme yapılması…

ğ) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması,

Esas alınır.

Kamu zararının tespiti ve bildirilmesi başlıklı 7. Maddesi; (1) Kamu zararları 6 ncı maddede belirtilen hususlar göz önünde bulundurulmak suretiyle;

a) Kontrol, denetim veya inceleme,

b) Sayıştay'ca kesin hükme bağlama,

c) Adlî, idarî veya askerî yargılama,

Sonucunda tespit edilir.

(2) Tespit edilen kamu zararına ilişkin yazı, tutanak, rapor, ilâm ve benzeri belgeler ilgili kamu idarelerine gönderilir…

(3) Kontrol, denetim veya inceleme sonucunda tespit edilen kamu zararına ilişkin belgelerde, sorumlularla birlikte tahsil sürecine dâhil edilecek ilgililer de belirtilir.

Kamu zararından doğan alacağın tebliği ve takibi başlıklı 10. Maddesi; (1) Kamu zararından doğan alacaklar, merkezde strateji geliştirme birimlerince, taşrada ise takibe yetkili birimlerce sorumluların ve ilgililerin bilinen adreslerine imzaları alınmak suretiyle veya 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Tebliğde; borcun miktarı, sebebi, doğuş tarihi, faiz başlangıç tarihi, ödeme yeri, yedi günlük itiraz süresi, itiraz mercii belirtilerek, söz konusu tutarın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenmesi istenir. İtiraz merkezde strateji geliştirme birimince, taşrada ise takibe yetkili birimin en üst yöneticisince on iş günü içerisinde sonuçlandırılır. İtiraz ve itirazı değerlendirme süresi bir aylık ödeme süresini etkilemez.

(2) Kontrol, denetim veya inceleme sonucunda tespit edilen kamu zararı alacaklarının sorumlulara ve ilgililere tebliğ işlemlerine, 7 nci madde gereğince yapılacak değerlendirme işlemlerinin tamamlandığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde başlanır…

(5) Adlî, idarî ve askerî mahkemelerce hükme bağlanan ve taraflara tebliğ edilen kamu zararından doğan alacaklara ilişkin kararın kesinleşmesi beklenmeksizin, takip işlemlerine başlanır"

Hükümlerini içermektedir.

İncelenen uyuşmazlıkta; ihbar ve şikâyet dilekçeleri üzerine başlatılan soruşturma sırasında İdil Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne alınan 46 ton kömürün yaklaşık 21 tonunun bulunamadığı, ayrıca İlçe Müdürlüğüne 3.213,43 Litre fazla benzin alındığının tespit edilmesi karşısında, 5018 sayılı Yasanın 71 nci maddesi 1/a-b fıkralarında yer alan, "İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması" ve "Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması" hallerinin gerçekleştiği ve söz konusu kamu zararına gerçekleştirme görevlisi olan davacı ile İlçe Tarım Müdürünün neden olduğunun tespit edildiği anlaşılmaktadır.

İdil Kaymakamlığı İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü emrinde gerçekleştirme görevlisi olarak görev yapan davacıya sebep olduğu ileri sürülen 11.594,39-TL' TL kamu zararını ödemesinin istenilmesine ilişkin işlemin, 657

sayılı Yasa 12 nci maddesi ile 5018 sayılı Yasa ve Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik hükümleri uyarınca gerçekleştirilmiş olduğunun saptanması karşısında davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, İdil Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 05.10.2017 gün ve E:2016/70, K:2017/327 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenlİdil Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 05.10.2017 gün ve E:2016/70, K:2017/327 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 26.03.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Şükrü	Mehmet	Ahmet Tevfik
NECİPOĞLU	BOZER	AKSU	ERGİNBAY

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Süleyman Hilmi	Birgül
ÖĞÜŞ	AYDIN	KURT